

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 września 2018 rok domagano się zasądzenia od pozwanego (...) tytułem zadośćuczynienia za śmierć siostry M. R. na rzecz :

- powoda K. R. kwoty 23.600 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 16 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
- powoda W. R. (1) kwoty 30.100 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- powoda A. R. kwoty 25.100 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- powoda S. R. kwoty 23.600 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- powódki E. S. kwoty 26.700 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
- powódki J. K. kwoty 23.600 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- powoda R. R. (1) kwoty 21.700 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 maja 2018 r. do dnia zapłaty.

Nadto wniesiono o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictw.

Uzasadniając swoje stanowisko powodowie wskazali, że 3 maja 2004 roku doszło do zdarzenia drogowego w wyniku, którego śmierć poniosła poszkodowana M. R. – siostra powodów. Sprawca został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z 17 lutego 2005 r. w sprawie II K 1125/04. Powodowie zgłosili roszczenie o wypłatę zadośćuczynienia za utratę siostry, który uznał odpowiedzialność co do zasady, a ponadto przyznał na rzecz W. R. (1) kwotę 9.900 złotych, K. R. kwotę 6.400 zł, R. R. (1) 8.300 złotych, E. S. 8.300 złotych, J. K. 6.400 złotych, A. R. 9.900 złotych, S. R. 6.400 złotych i R. R. (1) 8.300 złotych. W ocenie powodów przyznane kwoty są zaniżone. Nagła i drastyczna śmierć poszkodowanej M. R. odcisnęła piętno na życiu powodów, byli z nią bardzo zżyci. Nadal odczuwają ogromny smutek i żal, a pamięć o zmarłej jest wciąż żywa i nie pogodzili się z jej odejściem.

W odpowiedzi na pozew (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, w tym także oddalenie roszczenia o zasądzenie odsetek od dnia wcześniejszego niż dzień wyrokowania w sprawie. W uzasadnieniu pozwany przyznał fakt zaistnienia wypadku oraz przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego na podstawie którego wypłacił powodom kwoty tytułem zadośćuczynienia w pełni rekompensujące doznane przez nich krzywdy. W ocenie pozwanego roszczenia powodów są bezpodstawne, nie zostały udowodnione i są rażąco wygórowane. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na stwierdzenie, że powodowie doznali krzywdy w rozumieniu art. 448 kc i art. 23 kc, ponadto od śmierci poszkodowanej upłynęło 14 lat, przez co intensywność negatywnych przeżyć powodów uległa osłabieniu lub nawet wygaśnięciu.

Pismem z 13 września 2019 r. powodowie sprecyzowali swoje żądanie wskazując, że u każdego z powodów w związku z utratą M. R. doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci prawa do więzi rodzinnej.

Sąd ustalił, co następuje:

3 maja 2004 roku w S. doszło do zdarzenia drogowego, w którym T. M. kierując samochodem osobowym zasnął za kierownicą zjechał na pobocze i uderzył w drzewo w wyniku czego pasażerka pojazdu M. R. doznała licznych obrażeń ciała wskutek, których zmarła. Sprawca wypadku został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z 17 lutego 2005 roku w sprawie II K 1125/04 za czyn art. 177 § 2 kk. Odpowiedzialność pozwanego nie budziła wątpliwości.

Dowód: wyrok II K 1125/04 SR w Starogardzie Gdańskim z 17.12.2005 r. k. 19-20,

- odpis skrócony aktu zgonu k. 21,
- akta szkody na płycie CD k. 84,
- akta Sądu Rejonowego w S. II K 1125/04

- protokół przesłuchania świadka M. C. k. 62-63,

- protokół przesłuchania podejrzanego T. M. k. 89-90,

- prawomocny wyrok z 17.02.2005 r. k. 139.

Śmierć pokrzywdzonej M. R. dla wszystkich powodów była dużą tragedią. Zginęła ich siostra. Wpłynęło to na stan psychiczny całej rodziny, nadal przeżywają to bardzo. Ta tragedia zostanie do końca życia w pamięci. Powodowie zareagowali na śmierć bardzo ciężko. Rano przyszła policja, tę tragiczną dla nich wiadomość odebrał ojciec powodów i przekazał ją powodowi i matce. To był wszechobecny smutek i płacz. Początkowo powódki musiały brać środki medyczne na uspokojenie. Nie wypełniło nic tej pustki po siostrze. Wszyscy rozpaczali i płakali, w domu „był tylko płacz”. Cała rodzina jest ze sobą bardzo zżyta. Święta, uroczystości obchodzą wspólnie, dbają o nagrobek siostry i pamiętają o zmarłej.

W dacie zdarzenia powodowie J. K. i K. R. mieli swoje rodziny i nie zamieszkiwali wspólnie z powódką.

Powód **R. R. (1)** w dacie zdarzenia miał 26 lat, doznał wówczas silnego przeżycia emocjonalnego. Dzień wcześniej byli razem na dyskotecce, miał bardzo dobry kontakt siostrą, gdyż jako starszy brat był dla niej wsparciem. Rodzina powoda była i nadal jest bardzo zgrana. To wydarzenie bardzo ich wzmocniło. Nie korzystał z pomocy psychologa ani psychiatry. Największym wsparciem była i jest dla niego rodzina. Powód odwiedza grób siostry, ale również bierz z całą rodziną we mszach zamawianych za zmarłą siostrę. Powód miał kontakt z siostrą codziennie, bo mieszkali w jednym domu. Jeździli na wspólne imprezy, wyjazdy. M. R. w ocenie powoda R. R. (1) była osobą ciepłą, charyzmatyczną, miała silną osobowość. Każdy z członków rodziny coś wnosił przez to nie nudzili się ze sobą. Najbardziej pomagała powodowi wzajemna akceptacja i kontakt między sobą. U powoda pamięć o zdarzeniu nadal powoduje smutek. Emocjonalnie ta śmierć miała na niego duży wpływ. Nie szukał wsparcia u lekarzy, próbował sobie sam z tym radzić a wsparciem była dla niego jego rodzina.

Powódka **E. S.**, w chwili śmierci M. R. miała 19 lat. Miały ze sobą bardzo dobre relacje. Razem jeździły do szkoły, miały wspólny pokój, spały w jednym łóżku. Wspólnie się uczyły a M. pomagała odrabiać jej lekcje. Chodziły też razem do szkoły podstawowej i liceum. Wszędzie praktycznie chodziły razem. Powódka E. S. nie pogodziła się ze śmiercią siostry, nie zgadza się z tym, że czas leczy rany. Pomogła jej rodzina i dzieci. Rodzina powódki była bardzo zgrana. Do dnia dzisiejszego się spotykają. Bardzo często wspominają pokrzywdzoną i odczuwają jej brak, bo była bardzo wesoła, pełna siły. Rodzina nadal ma rzeczy po zmarłej. Powódka na wiadomość o śmierci siostry zareagowała płaczem, smutkiem. Rodzina nie wierzyła w to co usłyszała. Powódka cały czas pamięta, ale stara się nie użalać nad sobą, bo ma obowiązki.

Dla powoda **K. R.** śmierć siostry M. była okrutną stratą. Powód mieszkał wówczas w Niemczech, a zmarła przyjeżdżała do niego do pracy. W dacie zdarzenia przebywał w Polsce. Gdy dowiedział się o śmierci siostry był w szoku, było mu ciężko, ale rodzice w jego ocenie byli w gorszym stanie i musiał się wziąć w garść. Powód ma takie same relacje z rodzeństwem i rodzicami. Rodzina jest w jego ocenie bardzo zgrana. Nie pogodził się ze śmiercią siostry i nigdy to nie

nastąpi. Pamięta o zmarłej siostrze, kupuje wieńce. Nie korzystał z pomocy profesjonalisty. Jego psychologami było rodzeństwo. Żałobę przeżywa do dzisiaj.

Powód **W. R. (1)** miał 15 lat gdy zginęła jego siostra M. R.. Uczył się w gimnazjum. Dzień śmierci był dla niego strasznym przeżyciem. Był świadkiem jak policja przyjechała do domu, mieszkali razem w jednym domu. Policja zabrała do radiowozu ojca powoda. W ogóle nie podejrzewał, że mogło chodzić o siostrę. Rodzina powoda była i jest dla niego najlepsza rodziną. Wiele lat minęło od śmierci siostry, ale emocje są takie same. Nic nie ukoilo bólu po stracie siostry. Powód stara się na co dzień nie myśleć o tym, żeby to nie wpływało negatywnie na jego życie. Ciężko mu sobie z tym poradzić. W dzieciństwie powód bawił się razem z siostrą. Mogli się pokłócić, ale po chwili już była zgoda. Powód przez pierwsze dni nie mógł chodzić do szkoły, było mu bardzo ciężko. Nie zapomina o siostrze, po powrocie do kraju, pierwsze co robi, to jedzie na cmentarz.

Powód **A. R.** gdy dowiedział się o śmierci siostry miał 11 lat. Był najmłodszy z rodzeństwa. Siostrę pamięta jako bardzo opiekuńczą, tak jak całe rodzeństwo, bo był przez nich w części wychowywany. Brak siostry M. będzie zawsze odczuwalny dla niego. Pamięta dzień jej śmierci, był akurat na dworze kiedy zajechał radiowóz. Prosił tatę na dwór, bo myślał, że to chodzi o sąsiada. Tata wyszedł do policji. Jak wyszedł z radiowozu poszedł do domu. Powód zobaczył przez okno w kuchni jak mam zsunęła się po ścianie. Powód nigdy nie pogodzi się ze śmiercią siostry. Ukojeniem było dla niego rodzeństwo, rodzina. Wzajemnie dla siebie byli ukojeniem. Pomimo tego, że w dacie zdarzenia był dzieckiem, doskonale wszystko pamięta. Zawsze pamięta o siostrze i czci jej pamięć, zawsze będzie z nim i nie zapomni o niej.

Powód **S. R.** gdy zmarła jego siostra M. miał 23 lata. Mieszkał wówczas w domu z rodzicami i rodzeństwem. Siostra M. była wyjątkowa, była jego przyjaciółką. Było między nimi 2 lata różnicy. Mieli to samo towarzystwo. Jej śmierć była wielką tragedią dla niego. Powodowie pomagają sobie, wysyłają wiadomości na dzień dobry. Chcą wiedzieć, że każdy dzisiaj wstał. Powód w ciągu 3 dni schudł 5 kilo. Nie był w stanie funkcjonować. Gdy dowiedział się o śmierci siostry, to jechał samochodem i prawie spowodował wypadek, myślał, że to żart.

Powódka **J. K.** w dacie zdarzenia miała 30 lat, była mężatką i nie mieszkała ze zmarłą. Wspomnienia o zmarłej cały czas ją wzruszają. Przeżyła bardzo ten dzień, dostała środki uspokajające. Była z siostrą M. w bardzo blisko i w kontakcie. Zmarła dzień przed wypadkiem była u niej w domu. Powódka nie może o tym zapomnieć, zawsze to do niej wraca, nie pogodziła się ze śmiercią siostry i nigdy nie pogodzi. Siostra M. była chrzestną jej dziecka i pomagała w opiece nad nim, powódka zawsze mogła na nią liczyć. Powódka ma zdjęcie siostry a w domu pamiątki po niej. Mimo, że upłynęło dużo lat od jej śmierci, nie może o niej zapomnieć. Był to totalny szok i obecnie również silnie oddziałuje na powódkę.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 21,

- kopia dowodu osobistego k. 22-23,
- odpis skrócony aktu urodzenia A. R. k, 24,
- odpis skrócony aktu urodzenia S. R. k.25,
- kserokopia dowodu osobistego k. 26-27,
- odpis skrócony aktu urodzenia E. R. k. 28,
- odpis skrócony aktu małżeństwa E. S. zd. R. k. 29-30,
- odpis skrócony aktu urodzenia k. 31,
- odpis skrócony aktu małżeństwa J. K. zd. R. k. 32-33,
- kserokopia dowodu osobistego k. 34-35,

- odpis skrócony aktu urodzenia K. R. k. 36,
- kserokopia dowodu osobistego k. 37-39,
- kserokopia dowodu osobistego k. 39-40,
- odpis skrócony aktu urodzenia W. R. (1) k. 41,
- odpis skrócony aktu urodzenia R. R. (1) k. 42,
- akta szkody na płycie CD k. 84,
- zeznania świadka S. S. k. 106,
- zeznania powoda R. R. (1) w charakterze strony k 106-107,
- zeznania powódki E. S. w charakterze strony k. 107,
- zeznania powoda K. R. w charakterze strony k. 137-138,
- zeznania powoda W. R. (2) w charakterze strony k. 138,
- zeznania powoda A. R. w charakterze strony k. 138,
- zeznania powoda S. R. w charakterze strony k. 139,
- zeznania powódki J. K. w charakterze strony k. 139

W związku ze śmiercią M. R. będącą skutkiem wypadku komunikacyjnego powodowie zwrócili się do pozwanego (...)w W., o wypłatę zadośćuczynienia. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i przyznał na rzecz:

- W. R. (1) kwotę 9.900 złotych decyzją z 30.11.2017 r,
- K. R. kwotę 6.400 złotych decyzją z 15.05.2018 r.
- R. R. (1) kwotę 8.300 złotych decyzją z 9.05.2018 r.
- E. S. kwotę 8.300 złotych decyzją z 7.03.2018 r.
- J. K. kwotę 6.400 zł decyzją z 7.03.2018 r.
- A. R. kwotę 9.900 zł decyzją z 30.11.2017 r.,
- S. R. kwotę 6.400 złotych decyzją z 30.11.2017 r/

D. ód: decyzja pozwanego z 15.05.2018 r. dot. K. R. k. 45-46,

- decyzja pozwanego z 7.03.2018 r. dot. E. S. k. 47-48,
- decyzja pozwanego z 7.03.2018 r. dot. J. K. k. 49-50,
- decyzja pozwanego z 30.11.2017 r. dot. A. R. k. 51-52,
- decyzja pozwanego z 30.11.2017 r. dot. S. R. k. 53-54,
- decyzja pozwanego z 9. (...). dot. R. R. (1) k. 55-56,

- akta szkody na płycie CD k. 84,

Sąd rozważył, co następuje:

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci dokumentów znajdujących się w aktach II K 1125/04 Sądu Rejonowego Starogardzie Gdańskim tj. protokołu przesłuchania świadka M. C. k. 62-63, przesłuchania podejrzanego T. M. k. 89-90, prawomocnego wyroku k. 139 mając na uwadze wniosek pozwanego złożony w tym zakresie. Nadto Sąd w zakresie przebiegu postępowania likwidacyjnego oparł się na dokumentach zgromadzonych w toku postępowania likwidacyjnego zgromadzonych w aktach szkody złożonych postaci elektronicznego zapisu plików CD. Dokumenty te w ocenie Sądu należy uznać za miarodajne. Sąd nie znalazł podstaw by kwestionować ich ważności z urzędu a same strony, też nie składały zarzutów co do ich autentyczności.

Ustalając okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia zawisłej sprawy, Sąd dopuścił dowód z przesłuchania w charakterze strony K. R., W. R. (1), A. R., S. R., R. R. (1), E. S. J. K. oraz świadka S. S. – męża powódki E. S..

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadka S. S. , który szczegółowo opisał relacje zmarłej M. R. z rodzeństwem, stan powodów po jej śmierci i przebieg żałoby. Świadek podkreślał bliską więź zmarłej i jej rodziny. Jego zeznania znalazły odzwierciedlenie w zeznaniach powodów, którzy szczegółowo opisyli swoją sytuację rodzinną przed wypadkiem i po wypadku, wzajemne relacje z siostrą M. R., swój ból i cierpienie po jej śmierci, emocje związane z jej stratą.

W ocenie Sądu, złożone przez każdego z powodów zeznania są przekonujące i wiarygodne. Żadne z powyższych zeznań nie były kwestionowane przez pozwanego. Tym samym Sąd zaliczył je w całości do materiału dowodowego sprawy będącego podstawą poczynionych ustaleń faktycznych. Za podstawę ustaleń dotyczących przebiegu wypadku drogowego Sąd przyjął również materiał dowodowy zawarty w aktach sprawy II K 1125/04 Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim.

Na podstawie zeznań powodów oraz zeznań świadka S. S. ustalono sytuację życiową powodów przed i po śmierci siostry, relacje powodów z siostrą M. R. oraz zachowania powodów wynikające z braku jednej z siostr. Zeznania te Sąd uznał za wiarygodne, jako szczegółowe, spójne i logiczne oraz zbieżne wzajemnie. Zeznania te są także zgodne z zasadami doświadczenia życiowego.

Sąd jednocześnie oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wywiadu środowiskowego sporządzonego przez kuratora sądowego, albowiem okoliczności na które dowód ten miał zostać przeprowadzony w ocenie Sądu zostały dostatecznie wyjaśnione w toku postępowania.

Ponadto Sąd rozpoznał sprawę bez przypozwania T. M. – sprawcy wypadku albowiem pozwany zobowiązany do wskazania prawidłowego adresu T. M. nie wykonał zobowiązania.

Na podstawie akt sprawy, akt szkody i zgromadzonych w nich dokumentów ustalono fakt skazania sprawcy wypadku wyrokiem karnym skazującym za popełnienie przestępstwa oraz dane dotyczące wieku powodów oraz dane dotyczące przebiegu postępowania likwidacyjnego w związku ze zgłoszeniami szkód. Dowód z akt szkody przeprowadzono na rozprawie 25.10.2019 roku.

Przechodząc do istoty sprawy, w ocenie Sądu, powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż do zdarzenia doszło na skutek ruchu pojazdu kierowanego przez T. M.. Pozwany nie kwestionował okoliczności zdarzenia, ani faktu swojej odpowiedzialności za jego skutki.

Zgodnie z treścią art. 98 ust. 1 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do zadań Funduszu należy zaspokajanie

roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziałów 2 i 3, za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wypadek w skutek którego śmierć poniosła M. R. miał miejsce 3 maja 2004 r. a zatem przed dniem wprowadzenia instytucji zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej poprzez znowelizowanie kodeksu cywilnego i wprowadzenie do niego art. 446 § 4 kc.

Powodowie domagali się zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wyniku naruszenia ich dobra osobistego - prawa do utrzymywania więzi rodzinnych z siostrą. Zgodnie z przepisem art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Zgodnie z jednolitą w tej chwili linią orzecniczą – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 lutego 2004 roku, II ACa 641/03 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2006 roku, I CSK 159/05, Lex371773 - jeszcze na gruncie art. 24 w zw. z art. 448 k.c. - tj. przed nowelizacją art. 446 k.c. ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie m.in. ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. z 2008 roku nr 116, poz. 731), polegającą na dodaniu do tego przepisu § 4, który obowiązuje z dniem 3 sierpnia 2008 roku, sformułowano tezy o ochronie tak doniosłych dóbr osobistych, jak prawo do życia w rodzinie, prawo do życia w związku małżeńskim, posiadania obojga rodziców, czy życia w pełnej rodzinie. Wątpliwości w tym względzie rozwiewa uchwała Sądu Najwyższego z 22 października 2010 roku (III CZP76/10, Lex 604152) w świetle, której najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, a następnie wyrok SN z dnia 11 maja 2011 roku (I CSK 621/10, Lex 848128), potwierdzający powołaną tezę i stwierdzający dodatkowo, że wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w sposobie realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania.

Zgodnie z przepisem art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka przykładowo wymienione w tym przepisie pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Katalog dóbr osobistych wskazany w tym przepisie ma charakter przykładowy. Przepis art. 24 § 1 k.c. z kolei stanowi, iż ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone może żądać, od osoby, która dopuściła się naruszenia, zadośćuczynienia pieniężnego na zasadach przewidzianych w kodeksie. Zgodnie natomiast z przepisem art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego Sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż w każdej sprawie z art. 23 i 24 k.c. niezbędne jest sprecyzowanie dobra osobistego, które stanowi przedmiot ochrony. Wyznacza to, bowiem granice i kierunek rozpoznania sprawy. Przepis art. 23 k.c. nie wymienia wprost więzów rodzinnych, czy też ogólnie prawa do życia rodzinnego człowieka, jako dobra osobistego. Jednak skoro przepis ten jedynie przykładowo wskazuje katalog dóbr osobistych, wyliczenie zawarte w nim nie jest wyczerpujące. Sąd Najwyższy stwierdził, że otwarty katalog dóbr osobistych obejmuje także dobra osobiste związane ze sferą życia prywatnego, rodzinnego, ze sferą intymności (por. SN z dnia 18 stycznia 1984 roku, ICR400/83, OSN 1984 poz. 195). Sfera więzi rodzinnych, życia rodzinnego stanowi w naszej kulturze wartość wysoko cenioną społecznie i zasługującą na ochronę prawną. To właśnie usytuowanie jednostki w rodzinie pozwala jej określić swoją tożsamość, stanowi punkt odniesienia do wszelkich działań, jakie człowiek w życiu podejmuje. Jest to sfera życia człowieka bardzo intymna i posiadająca dla jakości życia ludzkiego jedno z podstawowych znaczeń.

W rozpoznawanej sprawie powodowie określili dobro osobiste – prawo do posiadania rodzeństwa i życia rodzinnego, więzi między rodzeństwem do którego brutalnego zerwania doszło w wyniku wypadku, w następstwie, którego zmarła siostra powodów. Przy tak określonej podstawie roszczenia wskazać należy, że przesłankami zasądzenia świadczenia są bezprawność oraz zawinienie. Skoro sprawca wypadku został prawomocnie skazany za spowodowanie przestępstwa z art. 177 § 2 k.k., tym samym wina i bezprawność działania sprawcy wypadku są przesądzone.

Sąd nie miał wątpliwości, że wszyscy powodowie doznali bardzo bolesnej straty wynikającej ze śmierci siostry. Sfera więzi rodzinnych, życia rodzinnego stanowi w naszej kulturze wartość wysoko cenioną społecznie i zasługującą na ochronę prawną. To właśnie usytuowanie jednostki w rodzinie pozwala jej określić swoją tożsamość, stanowi punkt odniesienia do wszelkich działań, jakie człowiek w życiu podejmuje. Jest to sfera życia człowieka bardzo intymna i posiadająca dla jakości życia ludzkiego jedno z podstawowych znaczeń. Charakter więzi pomiędzy każdym z powodów a ich siostrą M. - był bardzo bliski. Wychowywali się wspólnie, zgodnie, spędzali ze sobą dużą ilość czasu, Powodowie wypowiadają się o zmarłej siostrze wyłącznie pozytywnie, z rozczuleniem, rozrzewnieniem, tęsknotą. Wiąż ze zmarłą M. - wyłaniająca się - przede wszystkim z zeznań powodów - była dla nich bliska i istotna. Do dziś, nie doszło u powodów do zakończenia procesu żałoby, przepracowania straty i pogodzenia się z nią. Do dziś odczuwają tego konsekwencje, co dało się odczuć na rozprawie podczas składania przez nich emocjonalnych zeznań, pomimo upływu znacznego upływu czasu od zdarzenia. Okoliczności te uzasadniają przyjęcie, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów w postaci zerwania łączących ją z siostrą więzi rodzinnych i pozbawienia ich prawa do wychowywania się w pełnej rodzinie.

Powodom przysługuje zadośćuczynienie za doznaną na skutek śmierci siostry M. krzywdę. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień i pieniężne zrekompensowanie doznanej przez poszkodowanego krzywdy. Jeżeli chodzi o wysokość należnego zadośćuczynienia, to w literaturze wskazuje się na to, że czynnikami, które wpływają na wysokość zasądanego zadośćuczynienia są m.in.: rodzaj naruszonego dobra, rozmiar doznanej krzywdy - oceniany obiektywnie, intensywność naruszenia – oceniana obiektywnie, stopień negatywnych konsekwencji dla pokrzywdzonego wynikających z dokonanego naruszenia dobra osobistego, w tym także niewymiernych majątkowo, nieodwracalność skutków naruszenia, stopień winy sprawcy, sytuacja majątkowa i osobista zobowiązanego. W sytuacji, gdy zdarzeniem wywołującym krzywdę jest śmierć osoby najbliższej, do okoliczności, które należy mieć na względzie miarkując wysokość zadośćuczynienia, zaliczyć należy między innymi: rolę pełnioną w rodzinie przez osobę zmarłą, wiek pokrzywdzonego oraz osoby zmarłej. Oczywiście jest, że żadna wartość materialna nie skompensuje doznanej przez powodów krzywdy. Suma zadośćuczynienia nie może być nadmiernie wygórowana i oderwana od aktualnych realiów społeczno-gospodarczych, niemniej powinna być ustalona na takiej wysokości aby zapewnić powodom jakąś formę satysfakcji moralnej.

W ocenie Sądu, śmierć siostry M. odcisnęła piętno w sferze przeżyć powodów, zwłaszcza w okresie życia powodów, kiedy mieli już świadomość nie tylko braku siostry, ale i nieodwracalności tej straty. Zważywszy, że poczucie krzywdy związane ze śmiercią siostry utrzymuje się u nich nadal, to kwoty żądane przez powodów, nie są, zdaniem Sądu, wygórowane i są utrzymane w rozsądnych granicach. Nie rażą niewspółmiernością, pozwalają w znacznym stopniu zatrzeć poczucie krzywdy powstałe w związku ze śmiercią siostry głównie z uwagi na to, że jeszcze przez wiele lat mogliby pozostawać w relacji z siostrą. Dlatego, Sąd na podstawie przepisów art. 23 k.c., art. 24 § 1 k.c., art. 448 k.c. zasądził, zgodnie z żądaniem pozwu, o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

O odsetkach orzeczono w punkcie 1 wyroku, zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie przepisów art. 481 § 1 i 2 k.c. Odnośnie daty, od której powodowie mogli domagać się zasądzenia odsetek Sąd podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 roku w sprawie II PK 53/13 (Lex 1418731), iż jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 k.c., uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w 445 § 1 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada, bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaracyjny. Poczynione przez Sąd ustalenia pozwoliły na stwierdzenie, że roszczenia powodów były zasadne w dacie ich zgłoszenia pozwanemu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc. Powodowie wygrali spór w pełnym zakresie, a zatem należy im się zwrot poniesionych kosztów. Na koszty te składały się: opłata od pozwu poniesiona przez każdego z powodów, opłata skarbowa od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie dla reprezentującego powoda radcy prawnego w wysokości 3600 zł, które zostały ustalone na podstawie § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804). Sąd zasądził oddzielnie na rzecz każdego z powodów poniesione przez niego koszty, w tym również koszty zastępstwa procesowego, mając na uwadze rodzaj współuczestnictwa w sporze, który występowała po stronie czynnej. Powodów łączyło współuczestnictwo formalne, każdy z nich dysponował własnym roszczeniem, opartym na odrębnych przesłankach, co związane było z faktem, że sytuacja życiowa powodów była różna. W ocenie Sądu fakt połączenia roszczeń do jednego pozwu i reprezentowania przez tego samego pełnomocnika nie mógł spowodować możliwości łącznego zasądzenia jednego wynagrodzenia dla pełnomocnika. Nie wpływał bowiem na charakter współuczestnictwa łączącego powodów. Zasądzenie jednych kosztów zastępstwa procesowego oznaczałoby zatem w istocie pozbawienie jednego z powodów faktycznie poniesionych kosztów postępowania.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

K., 19.11.2019 r.